

Yleisen valtio-opin laitoksen tasa-arvosuunnitelma 2007–2009

Hyväksytty yleisen valtio-opin laitoksen johtoryhmässä 12.12.2006.

Tasa-arvosuunnitelman tavoitteena on edistää erityisesti sukupuolten välistä tasa-arvoa. Sukupuolten välisellä tasa-arvolla tarkoitetaan sitä, että ihmiset voivat kehittää kykyjään ja tehdä valintoja ilman sukupuolesta johtuvia tiukkoja rajoituksia tai syrjintää ja että naisten ja miesten pyrkimykset ja tarpeet ovat yhtä arvostetussa asemassa.

Yleisen valtio-opin laitoksen tasa-arvosuunnitelman laadinnan lähtökohtana ovat olleet Helsingin yliopiston tasa-arvotyö ja laitoksella vuonna 2004 toteutettu tasa-arvohanke. Hankkeen tutkimustulokset julkaistiin kirjana Johanna Kantola (2005) *Mykät, kuurot ja kadotetut: Sukupuolten välinen tasa-arvo Helsingin yliopiston valtio-opin laitoksella*. Acta Politica 29. Yliopistopaino: Helsinki. Keväällä 2006 laitokselle perustettiin tasa-arvotyöryhmä, jonka tehtävänä oli työstää laitoksen tasa-arvosuunnitelma tasa-arvohankkeen tulosten ja Helsingin yliopiston tasa-arvosuunnitelman pohjalta. Työryhmään kuuluivat Turo Virtanen, Riikka Kuusisto, Mikko Mattila, Johanna Kantola, Tuija Kurvinen, Tero Erkkilä sekä Maija Heikkilä. Työryhmän muotoilemaa esitystä käsiteltiin ennen johtoryhmän hyväksyntää laitoksen kehittämispäivillä toukokuussa 2006 ja laitoskokouksessa marraskuussa 2006.

Tasa-arvotyö on jatkuvaa. Tämän tasa-arvosuunnitelman tavoitteiden toteutumista seurataan tasa-arvotyöryhmässä vuosittaisella tasa-arvotilanteen kartoituksella. Myös tasa-arvosuunnitelmaa tullaan kehittämään ja sen toimeenpanoa seuraamaan.

Mikäli yleisen valtio-opin laitoksen työntekijä tai opiskelija havaitsee tasa-arvoa loukkaavia seikkoja laitoksen toiminnassa tai on joutunut epäasiallisen kohtelun tai häirinnän kohteeksi, hän voi kääntyä seuraavien henkilöiden puoleen:

- Yleisen valtio-opin laitoksen tasa-arvohdyshenkilö Tuija Kurvinen, puh. 191 24857, tuija.kurvinen@helsinki.fi
- Helsingin yliopiston tasa-arvovastaava Terhi Saarikoski, puh. 191 24292, terhi.saarikoski@helsinki.fi
- Yleisen valtio-opin laitoksen johtaja, professori Mikko Mattila, puh. 191 24904, mikko.mattila@helsinki.fi
- Helsingin yliopiston pääluottamusmies Björn Fant, puh. 191 50619

Tavoitteet	Toimenpiteet	Yhteys- tai vastuuhenkilö
<p>Päätöksenteko</p> <p>Johtoryhmässä on mahdollisuuksien mukaan tasapuolisesti naisia ja miehiä.</p> <p>Virantäyttötyöryhmissä on mahdollisuuksien mukaan tasapuolisesti naisia ja miehiä.</p> <p>Laitoksen kaikissa työryhmissä on mahdollisuuksien mukaan tasapuolisesti naisia ja miehiä.</p> <p>Päätöksenteko ja tiedonkulku ovat avointa.</p>	<p>Naispuolisia tutkijoita, hallinto- ja opetushenkilökuntaa rohkaistaan asettumaan ehdolle johtoryhmään.</p> <p>Virantäyttötyöryhmiä asettaessa ja esitettäessä sukupuolijakauma otetaan huomioon yhtenä kriteerinä.</p> <p>Työryhmiä tarkastellaan sukupuolten välisen tasa-arvon näkökulmasta sekä suhteessa niiden kokoonpanoon että toimintaan.</p> <p>Johtoryhmän kokouspöytäkirjat liitteineen laitetaan laitoksen kotisivuille.</p> <p>Uudet työntekijät toivotetaan tervetulleiksi laitoksen johtajan lähettämällä sähköpostiviestillä laitoksen postituslistalla.</p> <p>Rekrytointia ja valmisteluprosessia koskevista päätöksistä tiedotetaan laitoksen postituslistalla.</p>	<p>Laitoksen johtaja</p> <p>Laitoksen johtaja, työryhmien puheenjohtajat</p> <p>Amanuessi</p> <p>Laitoksen johtaja</p> <p>Laitoksen johtaja</p>
<p>Rekrytointi</p> <p>Opetus-, tutkimus ja hallintohenkilökunnassa on mahdollisuuksien mukaan naisia ja miehiä tasaisesti, myös korkeammissa toimissa.</p> <p>Virkojen ja toimien toimenkuvia muotoiltaessa otetaan huomioon tasa-arvonäkökulma.</p>	<p>Avoimista palvelusuhteista (virat ja toimet) tiedotetaan avoimesti.</p> <p>Pitempiaikaiset viransijaisuudet asetetaan avoimeen hakuun.</p> <p>Virkoja täytettäessä ja arvioita laadittaessa otetaan huomioon mahdollisten äitiys-, isyys- tai perhevapaiden vaikutus tutkijanurakehitykseen.</p> <p>Tasa-arvonäkökulma sisällytetään laitosstrategiaan ja henkilöstösuunnitelmaan.</p> <p>Positiivisten erityistoimien käyttö on mahdollista.¹</p>	<p>Laitoksen johtaja</p> <p>Laitoksen johtaja</p> <p>Virantäyttötyöryhmät</p> <p>Laitoksen johtaja</p>

¹ Helsingin yliopiston tasa-arvosuunnitelman mukaan positiivista erityiskohtelua voidaan soveltaa virkojen ja tehtävien täytössä aloilla, joissa on huomattava toisen sukupuolen aliedustus. Selvä toisen sukupuolen aliedustus Helsingin yliopistossa tarkoittaa sitä, että aliedustettua sukupuolta edustavien osuus ryhmässä on alle 40 prosenttia. Jos hakijoina on yhtä päteviä tai vain vähäisessä määrin ansioiltaan toisistaan poikkeavia miehiä ja naisia, voidaan virkaan valita aliedustettua sukupuolta oleva hakija, kunnes sukupuolijakauma on tasoittunut. Tämä ei tarkoita automaattista sukupuolikiintiötä. Ketään ei voida valita pelkästään sukupuolen perusteella.

	<p>Naisia rohkaistaan hakemaan dosenttuureja ja muita virkoja laitoksella.</p> <p>Dosenttuurin hakemisesta tiedotetaan laitoksen kotisivuilla.</p>	Lähiesimiehet ja tutkimusprojektien johtajat
<p>Työnjako</p> <p>Työtehtävät jakaantuvat tasaisesti kuormittavuudeltaan eri työntekijöiden välille sukupuolesta riippumatta.</p>	Tasa-arvonäkökulma otetaan huomioon virkaopettajien kuormittavuusarviossa.	
<p>Palkkaus</p> <p>Samoissa tehtävissä ja yhtä hyvillä ansiolla saavutetaan sama palkka riippumatta sukupuolesta.</p> <p>Vaati- ja henki-arvioissa otetaan huomioon äitiys-, isyys-, ja perhevapaiden vaikutus.</p> <p>Voimassa olevat palkkauksen periaatteet ovat yleisesti tunnettuja.</p>	<p>Laitoksen kotisivuilla tiedotetaan palkkaukseen liittyvistä asioista.</p> <p>Laitoksen johtaja tarkastelee vaati- ja henki-tasojen jakautumista ja palkkauksen perusteita sukupuolten välisen tasa-arvon toteutumisen näkökulmasta.</p> <p>Laitoksen johtaja ohjeistaa lähiesimiehet.</p> <p>Palkkauksen periaatteita pidetään esillä.</p>	<p>Laitoksen johtaja</p> <p>Lähiesimiehet, laitoksen johtaja</p>
<p>Työn ja perheen yhteensovittaminen</p> <p>Laitoksella työskentelevä voi sovittaa yhteen työ- ja perhe-elämän.</p>	<p>Työajan joustoihin suhtaudutaan myönteisesti.</p> <p>Muutoksista laitoksella informoidaan myös äitiys-, isyys-, ja perhevapailla olevia ja tiedon kulkeminen heille varmistetaan.</p>	
<p>Valtio-opin asiantuntijuus</p> <p>Lisensiaatin- ja väitöskirjatöiden tarkastajina, esitarkastajina ja vastaväittäjinä on mahdollisuuksien mukaan tasapuolisesti naisia ja miehiä.</p> <p>Naisia ja miehiä on mahdollisuuksien mukaan tasapuolisesti vierailu/asiantuntijaluennoitsijoina.</p>	<p>Esityksiä tehtäessä otetaan huomioon, että naisia ja miehiä valitaan tasapuolisesti.</p> <p>Esityksiä tehtäessä pyritään kutsumaan tasapuolisesti naisia ja miehiä asiantuntijoiksi</p>	<p>Opinnäytetöiden ohjaajat</p> <p>Jatkokoulutusseminaari en vetäjät, luentosarjoista vastaavat, tutkimusprojektien johtajat</p>

<p>Opetus</p> <p>Opiskelijoita rekrytoidaan mahdollisuuksien mukaan tasapuolisesti.</p> <p>Opiskelijoita kohdellaan tasapuolisesti.</p> <p>Opiskelijan sukupuoli ei vaikuta opintosuoritusten arviointiin.</p> <p>Naisia ja miehiä käytetään mahdollisuuksien mukaan tasapuolisesti tuntiopettajina.</p> <p>Sukupuolinäkökulma valtavirtaistetaan opetukseen ja tutkintovaatimuksiin mahdollisuuksien mukaan.</p>	<p>Pääsykoekirjoista ja valintakoetyypeistä päätettäessä ja niistä tiedotettaessa kiinnitetään huomiota sukupuolten välisen tasa-arvon näkökulmaan.</p> <p>Kurssipalautelomakkeeseen lisätään tasa-arvoa koskeva kysymys.</p> <p>Opiskelijoille suunnattuihin kyselyihin, esim. gradukyselyyn, sisällytetään tasa-arvon toteutumista koskeva kysymys.</p> <p>Jo olemassa olevat kyselyjen vastaukset analysoidaan ohjaajan ja opiskelijan sukupuolen mukaan.</p> <p>Nimettömän tenttimisen mahdollisuutta selvitetään</p> <p>Opintosuoritusten arviointia, erityisesti graduarvosanoja, seurataan sukupuolen mukaan eriteltyjen tilastojen avulla.</p> <p>Jatko-opiskelijoiden ohjaajat rohkaisevat tasapuolisesti naisia ja miehiä tekemään tuntiopetusesityksiä.</p> <p>Opetuksesta vastaavat ottavat tuntiopettajien sukupuolijakauman huomioon opetusta suunnitellessaan.</p> <p>Kurssikirjoiksi pyritään valitsemaan sekä naisten että miesten kirjoittamia kirjoja.</p> <p>Kursseilla otetaan sukupuolinäkökulma esiin kurssin oppisisältöjen edellyttämällä tavalla.</p> <p>Sukupuolinäkökulman huomioon ottaminen liitetään tuntiopettajille jaettavaan ohjeistukseen.</p>	<p>Suunnittelija</p> <p>Suunnittelija</p> <p>Jatko-opiskelijoiden ohjaajat</p> <p>Virka- ja tuntiopettajat</p> <p>Laitoksen johtaja ja suunnittelija</p>
<p>Jatko-opintojen ohjaus</p> <p>Jatko-opiskelijoiksi rekrytoituu tasapuolisesti naisia ja miehiä.</p> <p>Ohjauksessa otetaan huomioon jatko-opiskelijoiden tasa-arvoinen kohtelu.</p>	<p>Naisia ja miehiä rohkaistaan tasapuolisesti hakemaan jatko-opiskelijaoikeutta laitoksella.</p> <p>Laitoksen jatko-opiskelijoille luodaan yhteinen postituslista tiedonkulun tehostamiseksi.</p> <p>Kehitetään uusille jatko-opiskelijoille suunnattu perehdyttämisseminaari.</p>	<p>Graduohjaajat</p> <p>Jatko-opiskelijavastaava</p> <p>Jatko-opiskelijavastaava</p>

<p>Naistutkimuksen asema</p> <p>Laitos tarjoaa opetusta valtiopillisesta naistutkimuksesta.</p> <p>Naistutkimuksen opettajia ja tutkijoita hyödynnetään ohjauksessa.</p> <p>Miehiä rohkaistaan tarkastelemaan tutkimustaan ja opetustaan sukupuolinäkökulmasta.</p>	<p>Virka- ja tuntiopetuksessa otetaan huomioon naistutkimuksen opetuksen ja ohjauksen tarpeet.</p>	<p>Opintojaksojen vastuuopettajat</p> <p>Tukiohjausjärjestelmän vastuuhenkilö ja tutkielmaseminaarien vetäjät</p>
<p>Piilosyrjintä</p> <p>Laitoksella ei sallita vähättelyä tai aliarviointia, joka kohdistuu työntekijän asemaan tai työtehtäviin.</p> <p>Laitos ei hyväksy minkäänlaista henkilökuntaan tai opiskelijoihin kohdistuvaa sukupuolista häirintää tai ahdistelua.</p>	<p>Syrjintätapauksien esille tuomisen kynnystä madalletaan.</p> <p>Linkit menettelyohjeisiin häirintätilanteiden käsittelyä varten ovat löydettävissä laitoksen kotisivuilta.</p>	
<p>Yleinen tasa-arvotyö</p> <p>Laitos sitoutuu yleisen tasa-arvon edistämiseen.</p> <p>Laitos edistää sukupuolten välistä tasa-arvoa kaikessa toiminnassaan.</p>	<p>Laitoksella on laitoksen johtoryhmän kolmivuotiskaudeksi nimittämä tasa-arvotyöryhmä.</p> <p>Laitoksen tasa-arvoyhdyshenkilön yhteystiedot tehdään yleisesti tunnetuiksi.</p> <p>Tasa-arvosuunnitelmasta tiedotetaan laitoksen henkilökuntaa ja opiskelijoita.</p> <p>Oleellinen tieto laitoksen tasa-arvotyöstä julkaistaan laitoksen kotisivuilla.</p> <p>Miehiä kannustetaan tasa-arvon edistämistyöhön.</p> <p>Tasa-arvonäkökulma sisällytetään laitosstrategiaan.</p> <p>Sukupuolten tasa-arvon toteutuminen ja sen edistämiseksi tehty työ sisällytetään laitoksen toimintakertomukseen.</p> <p>Mahdolliseen työilmapiiriin kartoitukseen sisällytetään kysymyksiä tasa-arvon toteutumisesta.</p>	<p>Johtoryhmä</p> <p>Tasa-arvotyöryhmä</p>